

Początek w poważnej mierze przyczynić się może do upowszechnienia książki i gazety. W Warszawie w związku z tym odbył się specjalny zjazd dyrektorów Oddziałów Ministerstwa Poczt i Telegrafów. Na zdjęciu od lewej: tow. Herbst, przedstawiciel R. S. W. „Prasa”, min. Segmanowski, tow. Staszewski członek K. C. P. Z. P. R. i wice-min. Lipiński.

Zarząd Główny Pracowników Drogowych przekazał swoim oddziałom województwem 101 bibliotek — 200 tomowych.

W Łodzi otwarty został Klub Międzynarodowej Prasy i Książki. W Klubie można czytać i pręnumerować pisma i książki z całego świata.

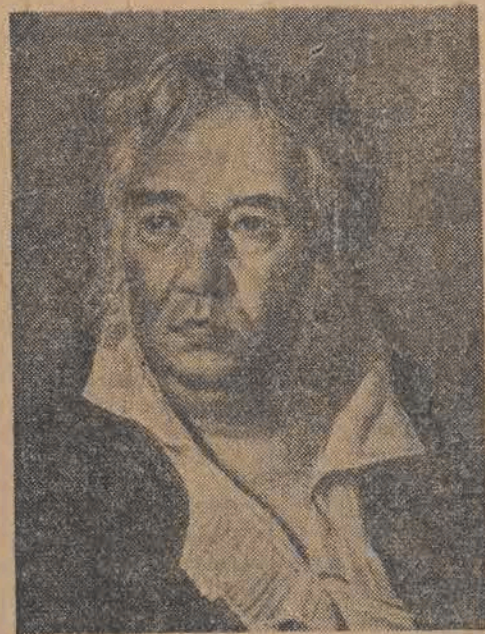
W tym domu, położonym w Żelazowej Woli koło Warszawy, 22 lutego 1810 roku urodził się Fryderyk Chopin.

W największym ośrodku przemysłowym Węgier w Csepel odwołuje robotnicy i urzędnicy uczęszczają do specjalnie zorganizowanej Wzrost Szkoły Sztuk Pięknych.

BAJKOPISARZ KRYŁÓW (1769-1949)

W lutym bieżącego roku mijają stoosiemnastą rocznicę urodzin wielkiego bajkopisarza rosyjskiego Iwana Kryłowa. Kto z nas nie zna bajek Kryłowa? Kto z lat dziecińczych nie przypomina sobie w oryginalnej czy w przekładzie o małym i okularach, o łabędziu, o szczupaku i raku, o łgarzu? Utwory te weszły do literatury powszechnej, tak jak bajki E-zopa czy Lafontaine. Kryłow pierwszy spośród pisarzy rosyjskich osiągnął światową sławę, bajki jego były tłumaczone na pięćdziesiąt trzy języki i znane są i czytane na wszystkich kontynentach. W Rosji bajki Kryłowa stały się ed dawną własnością całego ludu — wiele powiedzeń z tych ba-

Liście i korzenie

W przesłoneczny letni dzień,
Rzucając po dolinie cień,
Na drzewie liście się z zefirem rozgrywały,
A pyszniąc się zielenią swej gęstwiny,
Zefirom tak o sobie powiadały:
„Nie myż jesteśmy dziś ozdoba tej doliny?
„Nie przez nas drzewo-ll w kędziorkach stoi całe,
„Tak rozłożyście i wspaniale?
„Czym bez nas byłoby? prawdziwie mamy prawo
„Tym pysznić się, jak własną naszą sprawą. —
„Nie myż damy dla pasterzy
„I dla podróżnych tu przytułek i cień świeży?
„Nie myż zielenią swoich włanków
„Wabimy tańczyć tu pasterki i kochanków?
„Nie u nas że od nocy do zarania
„Śłowicze śpiewy, szezebiotania?
„A wy zefiry sami przecie
„Opuszczyć nigdy nie zechcecie!“
„Bóg zapłać złożył nam wypada za wasz las!“
Spod ziemi głuchy wtem do liści wola głos
„Kto śmie tak dumnie mówić z nami,
„Wy kim jesteście sami?
„By pycha wznosić się i z nami mierzyć chcieli?
Na drzewie liście zaszumiły,
„Jesteśmy temi
„Co tu ukryci w głębi ziemi,
„Karmimy was, czy nas nie znacie?
„Korzenie drzewa my, na którym rozkwitacie,
„Wzrastajcież w boży czas!
„Lecz pamiętajcie, że to od was różni nas,
„Iż z wiosną świeży liść na nowo się rozwinię,
„A gdy w korzeniach życie zginie,
„Nie będzie drzewa, ani wasi!“

Przełożył STEFAN BARYCZKA

Małpa i okulary

Gdy pewną małpę wiek podeszły tłoczy,
Bardzo zapadła na oczy,
Wtem ktoś jej powiedział z boku,
Ze człowiek słabego wzroku
Okulary w pomoc bierze —
Co okulary? — odpowie.
— Nie słyszałam o tym słowie.
Ale wkrótce nasze zwierzę
Dostało ich z pół tuzina.
Tu się nowa trudność wszczyną.
Jak ich użyć — próżna pracal
Tego małpy nie odgadną!
Wacha je, liże, przewraca,
Wreszcie kładzie przed oczyma:
Płaski nos ich nie utrzyma,
Co je włoży, zaraz spadną.
Na takowe przeszkody małpa niecierpliwa,
Innych sposobów używa,
Zawleża je na szyi, na palcach, na głowie,
Nawet i na ogonie: lecz cóż? nadaremnie.
— Chciano zażartować ze mnie,
Rzeczce, zgrzytając zębami:
— Moi szanowni przodkowie,
Najpierwsi między małpami
O tych wymysłach nie słyszeli wcale.
To rzekłszy w gniewie zapale,
Szkła na kawalki rozbija
I na swych oczach w pół ślepych przestaje.
Również i przesąd oświacie nie sprzyja
Zaciętej w niebaczonej dumie,
Wszelkim nowościom i postępom łaje,
Bo ich ocenić i użyć nie umie.

Przełożył F. S. DMOCHOWSKI

tek weszło w przysłowia. Zdania i sentencje moralne Kryłowa, obróciwszy się w mowę poloczną, wyrażają dorobek moralny ludu rosyjskiego.

Kryłow urodził się 13 lutego 1769 roku w Moskwie. Ojciec jego umarł w młodości, tak że przyszedł bajkopisarz już w dziesiątym roku życia zmuszony był do zarabiania jako pisarzczyk w sądzie. Literaturę zaczął się Kryłow zajmować bardzo wcześnie. W 1789 roku stał się na czele pisma „Początek duchów”, gdzie w satyrycznych listach wyśmiewał pasyżystyczną na pańszczyńnianych masach szlachtę, a w trzy lata później w redagowanym również przez Kryłowa piśmie „Widz” drukowane są jego pierwsze utwory satyryczne skierowane przeciw monarchii i policyjnej biurokracji rządów carskich.

W pierwszym okresie swej twórczości Kryłow entuzjastycznie się teatrem, pisze kilka komedii, z których jednak żadna nie doczekała się wystawienia. Dopiero bajki przyniosły Kryłowowi zasłużoną sławę. Twórczość swoją w zakresie bajkopisarstwa rozpoczął Kryłow w 1805 roku. Demokratyzm Kryłowa ujawnia się zarówno w tematyce jego bajek, jak i w języku. Kryłow sięgnął do źródeł ludowych, bajki swoje pisał językiem potocznym, najprostszym, dla każdego zrozumiałym. W bajkach Kryłowa porusza wszystkie najważniejsze zagadnienia nurtujące ówczesne społeczeństwo. Jego niedźwiedzie, wilki, lwy i lisy, zachowując charakterystyczne cechy zwierzęce, wywodzą się bezpo-

średnio z rosyjskiej ludowej bajki zwierzęcej, przedstawiają jednocześnie cały układ stosunków w carskiej pańszczyźnianej Rosji, stanowią ostrą na te stosunki satyrę. Ucisk mas chłopskich wyzyskiwanych przez szlachtę przedstawił Kryłow w licznych bajkach — liście, które szmerzą na żyjące je korzenie, orzeł, który nie zważa na rady kreta i dlatego ginie — to pasyżystyczna na ludzie szlachta. Nie było bodaj znaczącego wydarzenia, na które Kryłow nie zareagował bajką. Współczesni w „wilku w piaruni” wyraźnie widzieli Napoleona, który napadł na Rosję, a w „starym łowczym” — Kutuzowa. Nie brak w bajkach Kryłowa satyr na cara Aleksandra i na carskich ministrów, na dygnitarzy, na carską cenzurę.

Dziś te bajki-satyry zatraciły swój aktualny sens polityczny, nie zatraciły jednak swego olbrzymiego znaczenia ogólnego — ludzkiego i artystycznego.

Kryłow umarł w 1844 roku. Do tego czasu napisał on blisko dwieście bajek. Wyjątkowe znaczenie tych bajek w literaturze rosyjskiej i światowej całkowicie potwierdza słowa literackiego wodza demokracji rosyjskiej, W. Bielińskiego wypowiedziane o Kryłowie:

„Cześć, duma i chwala naszej literatury, ma on prawo powiedzieć: „znam Rosję i Rosję mnie zna“.

W jego natchnieniu wyraziło się natchnienie całego narodu, w jego życiu wyraziło się życie milionów.

S. P.

Chłopi i rzeka

Chłopi nie mogą cierpieć dłuższych szkód,
Które im rzeczki, strugi i strumienie,
Wciąż wyrządzały nadmiarem swych wód —
Poszli do Rzeki prosić o najumięsznienie,
Do której te ruczaje i strugi wpadały.
A był to skarg tych rząd niemały:
Gdzie oziminy zryte,
Gdzie młyny zburzone i zmyte;
Bydła się potopiło, że nie zliczyć wcale!
A rzeka płynie cicho, chociaż i wspaniale;
Stoją nad nią wielkie grody,
A nie słycać, by jakie czyniła im szkody;
Więc pewnikiem ich ona za to nie pochwali.
Tak chłopi między sobą rozmawiali.
Lecz cóż? gdy bliżej jeli podchodzić do rzeki
I spojrzeli, to poznali,
Ze ona na swej fali
Połowę ich dobytku w świat niesie daleki.
Więc po próżnicy nie rozwodząc żali,
Chłopi za nim, spojrzeli jeno w owej chwili,
Po czym spojrzenia zamieniwszy z sobą
I głową pokiwawszy, odeszli z żalobą;
A odchodząc tak mówili:
Szkoda czasu
I atlasu,
O prawie tam na młodzieńszych nie będzie i mowy
Gdzie się oni ze starszymi dzielą do połowy.

Przełożył KACZKOWSKI

Ilustrował: Karol Baraniecki.

Głos Kobiet

Kobiety polskie tegoroczne swe święto, dzień 8 marca, obchodzić będą pod hasłem zdecydowanej i nieugiętej walki o utrwalenie pokoju na świecie

8 marca - Międzynarodowy Dzień Kobiet

Jak organizacje kobiece uczczą swe Święto w Łodzi i na terenie województwa

W związku ze zbliżającym się dniem 8 marca — Międzynarodowym Dniem Kobiet, organizacje kobiece Łodzi i województwa łódzkiego postanowiły uczcić to święto wzmoczoną pracą organizacyjną we wszystkich działach swej aktywności. Zarząd wojewódzki Ligi Kobiet podjął uchwałę przystąpienia do współzawodnictwa w pracy, zainicjowanego przez Katowicką Ligę Kobiet.

Współzawodnictwo to obejmie wszystkie powiaty województwa łódzkiego oraz 4 miasta wydzielone i rozwijać się będzie w trzech etapach. Pierwszy etap zakończy się w dniu 8 marca, drugi w dniu 1 maja, wreszcie trzeci w dniu otwarcia Kongresu Ligi Kobiet w Warszawie. Zwycięskie zespoły nagradzane będą kompletami książek. Ponadto ustanowiono nagrodę przechodnią — symboliczny proporzeczek.

W pierwszym etapie współzawodnictwa postanowiono zwerbować 8 tysięcy nowych członkiń oraz zorganizować 100 kół ligowych miejskich i wiejskich. Zebrac 80 tysięcy podpisów na rezolucjach skierowanych do ONZ, w których polskie kobiety wyrażają swą wolę utrwalenia światowego pokoju.

W tym czasie zorganizowanych zostanie 140 kobiecych rad gminnych przy Związku Sopotomocy Chłopskiej. W dniu Święta Kobiet odbywać się będą uroczyste akademie w ośrodkach miejskich, gminach i gromadach. W tymże terminie przeprowadzona będzie akcja zbiórki na pomoc dla dzieci greckich. Poza tym zostaną zorganizowane na wsi i w mieście pokazy z zakresu gospodarstwa domowego. Liga Kobiet przystąpi również do organizowania Rad Spółdzielczych i Komitetów Członkowskich. Akcja ta głównie prowadzona będzie w środowisku wiejskim.

Machinacje imperialistów pod pręgierzem Amerykanki walczą o pokój

Imperialiści amerykańscy, stojący u steru rządu USA, robią wszystko, aby zmniejszyć stosunki pokojowej współpracy między narodami. Te ich machinacje spotykają się jednak z zdecydowanym odporem najszerszych mas ludności.

Poważną rolę w szeregu armii walczących o pokój na świecie odgrywają kobiety amerykańskie. Ostatnio w Ameryce toczyła swe obrady zwołana z inicjatywy komitetu kobiet przy Towarzystwie Przyjaciół Amerykańsko - Radzieckiej konferencja w obronie pokoju. Przemówienia na niej wygłosiły przewodnicząca komitetu — Bell oraz uczestniczka drugiego międzynarodowego kongresu kobiet w Budapeszcie — Lows.

W uchwalonej rezolucji, przestanej na ręce prezydenta Trumana, uczestniczki konferencji wyraziły protest przeciwko odrzuceniu przez Stany Zjednoczone licznych pokojowych propozycji Związku Radzieckiego. Stanowisko zajęte przez kobiety amerykańskie w sprawie pokoju, jest wyrazem postawy milionów obywateli USA w stosunku do polityków swego kraju.

Na specjalną uwagę zasługuje podjęta w ośrodkach miejskich przemysłowych akcja tworzenia nowych zespołów współzawodnictwa pracy. W Łodzi uzyskano już w realizowaniu tego zadania wyniki budujące. Zakreślone plany już dziś zostały przekroczone o kilkaset procent.

Dla spopularyzowania Dnia Kobiet wśród najszerszych mas, organizacje kobiece przeprowadzą szereg pogadanek dla młodzieży szkolnej. Wierzyć należy, że wszystkie zadania, jakie na dzień 8 marca zakreśliła sobie Liga Kobiet w Łodzi zostaną wykonane i przyczynią się do zasilenia jej szeregów i popularyzacji, jej haseł.

„Szukamy talentów i rządząmy się sami“

Nowa świetlica dla dzieci włóknarzy

Świetlica dla dzieci włóknarzy w Łodzi została otwarta przez Centralny Zarząd Włóknarzy 15 grudnia ub. r. w dniu Zjednoczenia Partii Robotniczych. Świetlica mieści się we wspaniałym apartamentach dawnego fabrykanta Kindlera i stanowi wstęp do projektowanego Domu Kultury Dziecka. Obecnie w świetlicy jest zapisanych 48 dzieci, a można ich pomieścić tu znacznie więcej.

W programie swych prac świetlica przewiduje, że każdy miesiąc będzie poświęcony jednemu specjalnemu zagadnieniu. Styczeń był miesiącem poznania wielkiego przyjaciela Polski — Lenina — luty, jest miesiącem wprowadzenia regulaminu świetlicy.

I właśnie ten regulamin stanowi m. in. przedmiot obrad samorządu świetlicy. Poznaniu zaczyna się wszystko bardzo zwyczajnie. Odczytanie porządku dziennego, protokołu z poprzedniego posiedzenia itp. a właściwie jakże wszystko odbywa się inaczej niż zazwyczaj.

Przy długim stole siedzi 24 dzieci, przewodnicząca samorządu Danusia, najstarsza w tym gronie, ma lat 14. Najmłodsza Kryśka — lat 7. Jedyną dorosłą osobą biorącą udział w posiedzeniu, jest organizatorka świetlicy tow. Stawińska, kierowniczką Działu Opieki nad Matką i Dzieckiem w Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókienniczego.

Z początku dzieci są trochę onieśmielone i ma się wrażenie, że posiedzenie odbędzie się, jak często u dorosłych, w nastroju dość sennym. Ale już po chwili onieśmielenie znika.

Dzieci żywo reagują na każde zagadnienie. Gdy pada projekt zorganizowania kółka przyrodniczego — entuzjazm wybuchną żywiołowo. Co za oklaski! Dzieci przy głosowaniu dla podnoszą po dwie ręce. Czy błyszczy, buzie śmieją się z uciechy, do kółka zapisują się wszystkie — i wszystkie tworzą program zajęć: „żeby chować rybki“, „opiekować się roślinami“, „chodzić na wycieczki do ZOŃ“ itp. Najmłodsza Kryśka bierze na siebie obowiązek podlewania kwiatów.

Te obrady dziecięce stają się zjawiskiem bardzo ciekawym. Widać, że organizatorka świetlicy, tow. Stawińska wprowadza tu bardzo ciekawe metody wychowawcze. Dzieci nie mają narzucanego sobie z góry regulaminu, a tworzą go same. 13-letni gospodarz lokalu Tadek Retecki ugina się pod ciężarem odpowiedzialności za całość zabawek i gier — przy tym sam też chciałby się bawić. Widać, że trzeba by mu dać zastępstwo — decydują dzieci — i wprowadzić pewne obowiązki przy korzystaniu z zabawek i gier.

Są trudności w bibliotece. A więc bibliotekarka — 12-letnia Hania — musi również mieć zastępstwo. I tak nie spotrzeżenie stwarza się regulamin czytelnicy, sala gier, i zabaw,

pokoju w którym odrabia się lekcje. Bo świetlica zaczyna swe zajęcia od odrabiania lekcji, przy których dzieci starsze pomagają dzieciom młodszym. Dzieci same prowadzą swoje gospodarstwo. Same przyrządzają sobie podwieczorek. Chłopcy razem z dziewczynkami robią na drutach, szmika pojęcie tzw. „robót kobiecych“ i dziewczynki razem z chłopcami „majsterkują“. A narzędzi do majsterkowania mają dosyć.

Plan zajęć przewiduje: douczenie dzieci młodszymi, starszymi, lekturę i dyskusję, papieroplastykę, szycie, druty, roboty z drzewa i metalu, introliigatorstwo, taniec i rytmikę, inscenizacje, wiersze i piosenki, kółko teatralne, gawędy historyczne i wychowawcze, teatrzyk kukielkowy, kółko przyrodnicze, kółko literackie, gazetkę ścienną i śpiew.

Proste i mocne słowa rezolucji winny trafić do świadomości każdej kobiety: i tej, co stoi przy warsztacie fabrycznym, i tej, co pracuje na roli, w biurze lub w szkole.

Każda z nich przecież tak samo pragnie zapewnić spokojną przyszłość swym dzieciom, każda z nich pragnie trwałego, niezmaconego wychnienia i odpoczynku po krwawych dniach wojny, każda ze zgrozą myśli o zamysłach nowych podżegaczy.

Ale jeśli chcemy utrwalenia pokoju, musimy walczyć o pokój wszędzie, na każdym kroku. Musimy wpaść ludziom to przeko-

nanie, że wojna jest narzędziem zdobywania władzy i potęgi finansowej warstw burżuazyjnych, kapitalistycznych, że wojna to nędza, wyzysk i śmierć dla milionów szarych ludzi pracy, musimy wypowiedzieć walkę tym, którzy do tej wojny podlegają, byle jak najdłużej utrzymać w swych rękach panowanie nad światem.

Kobiety, nie pozwólmy się obalamować fałszywym podszeptom tych, którzy interes swój mając na względzie, wykorzystują naszą nieświadomość i sieją zgubną, reakcyjną propagandę.

Socjalizm zakreśla wspaniałe drogi rozwojowe dla człowieka pracy, socjalizm stawia kobietę w pierwszym rzędzie budowniczych nowego ustroju, socjalizm i demokracja dają kobiecie równe szanse w każdej dziedzinie życia państwowego i społecznego.

Walka o pokój i demokrację — oto hasło przewodnie naszej codziennej pracy.

Niech nie będzie ani jednej kobiety w naszym województwie, która nie złoży swego podpisu pod rezolucją. Pamiętajmy o tym, że podpisy te znajdują się wkrótce w kancelarii generalnego sekretarza ONZ i muszą wstrząsnąć sumieniami tych, którzy w organizacji tej zasiadają, obradując nad pokojem światowym.

S. Baderowa.

L. Królikowska

Jak się UBRAĆ

Dzisiaj przedstawiamy naszym Czytelniczkom na zdjęciach fotografiach modele sukni, płaszcza, ubiorów dziecięcych i sweterka. Sukienka

sporządzona jest z tkaniny wełnianej. Składa się z kłoszonej spódnicy i bluzki wykończonej białą kamizelką i takimiż mankietami. Ten typ sukni jest odpowiednim ubiorem dla kobiet zatrudnionych w biurach. Jest skromny i praktyczny w noszeniu, taka sukienka wygląda świeżo jeśli ją wyposażymy w dwa garnitury przybrań, które w miarę

przybrudzenia będą prane i zmieniane.

Dla kobiet ciężarnych najodpowiedniejszy ubiór na ulicę stanowi płaszcz luźny o kroju reglanowym. Płaszcz taki wyposażony w duży sportowy kołnierz zapinany z przodu na parę guzików stanowi doskonały ubiór nie tylko w okresie ciąży ale nie traci także swej wartości użytkowej i po urodzeniu dziecka.

Praktycznym ubiorem zimowym dla małych chłopców i dziewczynek są wełniane sweterki. Sweterki takie mogą zostać wykonane w domu z wełny pochodzącej ze starego sprutego swetra. Na ich sporządzenie użytkować można także posiadane resztki różnobarwnych wełen.

